

DRAMMEN KOMMUNE

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Vår referanse
03/01887/004/ROAN

Arkivkode
J00 & 13

Deres referanse

Dato
03.04.2003

FRAMTIDIG ORGANISERING AV LABORATORIETJENESTENE PÅ MATOMRÅDET MV. -

HØRINGSUTTALELSE FRA DRAMMEN KOMMUNE OG NÆRINGSMIDDELTILSYNET I DRAMMENSREGIONEN

Vi viser til Landbruksdepartementets brev av 20.02.03 vedlagt høringsnotat utarbeidet av Fiskeridepartementet, Landbruksdepartementet og Helsedepartementet.

Drammen kommune og Næringsmiddeltilsynet i Drammensregionene tar i høringsuttalelelsen utgangspunkt i de politiske føringer som er lagt fram av Stortinget både i tilknytning til St. prp. nr. 63 (2001-2002) og St. prp. nr. 1 Tillegg nr. 8 (2002-2003).

I St.prp. nr. 63 (2001-2002) ble det foreslått at laboratorietjenestene på matområdet skal organiseres uavhengig av det nye tilsynet. I tillegg ble det sagt at staten, uavhengig av framtidig eierskap til disse tjenestene, skal sikre at:

- tilsynet har tilfredsstillende tilgang på likeverdige laboratorietjenester over hele landet.
- tilsynsobjektene (næringen og kommunene) har nødvendig tilgang på analysekapasitet til å tilfredsstille kravene til dokumentasjon av sin internkontroll.
- kommunene har nødvendig tilgang på analysekapasitet til å gjennomføre sine oppgaver innenfor miljørettet helsevern.
- laboratorietjenestene har en infrastruktur som gjør at hensynet til geografisk nærhet mellom laboratorier og brukere blir tilbørlig ivaretatt.

Rådmannen

Engene 1, 3008 Drammen
Tlf. 32 80 60 00 Faks 32 80 66 56
www.drammen.kommune.no
Org. nr. 939 214 895

- det til en hver tid finnes kompetanse og kapasitet til å utrede nye problemområder som måtte komme på matområdet og at det utvikles og implementeres ny metodikk etter hvert som behovet for dette utvikler seg.
- det finnes laboratorier med nødvendig kompetanse og uavhengighet til å forestå referansefunksjoner for den øvrige laboratorietjenesten.

I tillegg ble det også sagt at når det gjelder små kommuner med svakt næringsgrunnlag og begrensede muligheter til selvstendig etablering av tilfredsstillende infrastruktur for næringslivet, vil det være et statlig ansvar å sikre at næringsutøvere, som er etablert i slike områder, har tilgang på laboratorietjenester til bruk i sin internkontroll.

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 8 (2002-2003) ble i tillegg følgende tre prinsipper for statens engasjement på laboratorieområdet presentert:

- statens innsats på feltet skal rettes mot å sikre en tilfredsstillende måloppnåelse i forhold til de punktene som er skissert ovenfor.
- statlig engasjement på eiersiden skal begrenses til de former for laboratorievirksomhet som av faglige eller økonomiske årsaker ikke kan ivaretas av andre aktører.
- staten skal bidra til å sikre like konkurransevilkår for privat og offentlig tjenesteyting i laboratoriemarkedet.

Vi vil først vise til at KS sammen med kommunene hele tiden har vært tydelige på at laboratorietjenesten er en del av det totale næringsmiddeltilsynet og som sådan bør den overdras til staten sammen med de øvrige funksjonene i KNT og integreres ved etableringen av Mattilsynet. De politiske beslutningene innebærer imidlertid en fristilling av laboratoriene og ønske om utvikling av et markedsøkonomisk laboratoriemarked, noe vi sterkt beklager.

Vi vil komme med følgende synspunkter til høringsnotatet:

1. Det bør ikke opprettes egne statslaboratorier

Når det er lagt til grunn at det skal utvikles et marked for laboratorietjenester, bør rutineanalyser som i dag utføres av statlige laboratorier konkurranseutsettes, slik at de kan bidra til å øke analysevolumet i markedet og bidra til å opprettholde en relativt desentralisert struktur. Mange av de eksisterende laboratoriene har kompetanse på de aktuelle rutineanalysene, i andre tilfeller kan det være behov for å tilrettelegge for utvikling av nødvendig kompetanse, herunder bruk av omstillingsvirkemidler.

Vi mener at høringens pkt. 5.2.1 bør følges. Statlige laboratorier må ikke tillates å komme med tilbud på anbudsinnbydelser fra Mattilsynet. Statlige laboratorier bør dekke mer overordnede formål, avgrenset til definerte kompetansefunksjoner innen forvaltningsstøtte og referansefunksjoner, samt være en beredskap for de tilfeller at ingen analysekompetanse finnes i markedet.

2. I en overgangsfase må det gis aksept for at kommuner og andre interessenter bidrar med omstillingsmidler

Dersom kommunene skal ha reell mulighet til å etablere lokale laboratorieselskaper, må det gis mulighet for å gi omstillingstilskudd i en overgangsfase. Dette er viktig for å sikre at de nye laboratorieenhetene får mulighet til å ta de grep som er nødvendig for å komme inn på markedet og drive kostnadseffektivt. Videre er det avgjørende for at både lokalmiljøet og Mattilsynet kan ha en trygghet for lokalt analysetilbud i overgangsfasen.

3. Mattilsynet må foreta sine innkjøp ved nærliggende laboratorium til lokalenhetene i 2004.

Et forutsigbart analysevolum fra Mattilsynet er viktig for de laboratorier som tradisjonelt har store oppdrag fra det offentlige tilsynet. I overgangsfasen som nå pågår, er det for mange laboratorier avgjørende at Mattilsynet avventer en fullstendig anbudsprosess til etter overgangsåret 2004. I fase 1, 2003-2004, er det fra Departementet angitt at det i denne overgangsfasen er et hovedanliggende for Mattilsynet å innrette sine innkjøp strategisk slik at nødvendige kompetanse og analysekapasitet videreføres, samtidig som at det legges til rette for en ”modning” av markedet. Vi forstår dette slik at Mattilsynet i hovedsak i denne fasen vil tilrettelegge for at laboratorietjenester kjøpes hos nærliggende laboratorium på lokalt nivå og er enig i en slik strategi. Dette vil gi rom for en gradvis utvikling og tilpasning til en markedsorientert laboratoriestruktur.

Staten må påta seg arbeidsgiveransvar for overflødige laboratorieansatte.

Vi finner det meget uheldig at staten kun vil overta deler av en virksomhet og vil stille spørsmålsteget ved om staten har mulighet til dette. I høringsnotatet viser staten en viss vilje til å påta seg et ansvar sammen med kommunene for å sikre at arbeidstakere på laboratorieområdet skal bli tilbudt om lag samme vilkår for omstilling som de ansatte som blir overført til Mattilsynet. Når tilsynsdelen statliggjøres og laboratoriet eventuelt blir nedlagt og det ikke finnes andre restoppgaver mener vi at staten må ta hovedansvaret for de ansatte. Drammen kommune og Næringsmiddeltilsynet i Drammensregionen mener at laboratoriepersonellet som blir overflødige ved omstillingsprosessen og som innehar nødvendig kvalifikasjoner, må få fortrinnsrett til de stillingene ved lokal- og regionkontorer som mange steder må opprettes for å sikre tilsynet nødvendig bestillerkompetanse/laboratoriekompetanse. Staten bør også bidra aktivt til at overflødige laboratoriepersonell tilbys kompetanseheving for å gå inn i ledige stillinger i det nye Mattilsynet.

Med hilsen

Nils Fr. Wisløff
rådmann

Rita Kvennejorde
byveterinær